Gołdap, 13.11.2026 r.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji
Rady Miejskiej w Gołdapi

Stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji (Komisja)
w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 10 października 2026 r.

10 października 2026 r. drogą internetową do Urzędu Miejskiego w Gołdapi wpłynęła petycja skierowana do Rady Miejskiej w Gołdapi „w sprawie wprowadzenia procedur ochrony mieszkańców przed mechanizmami manipulacyjnymi stosowanymi przez osoby uzależnione od alkoholu oraz grupy o charakterze sekciarskim".

Komisja Skarg Wniosków i Petycji na swoim posiedzeniu w dniu 13 listopada 2026 r. zapoznała się ze stanowiskiem Głównego specjalisty ds. polityki społecznej Urzędu Miejski w Gołdapi oraz Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Gołdapi (CUS) z uwagi na fakt, że przedmiot petycji pozostaje w bezpośrednim związku z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej. Z przedstawionych informacji wynika, że zadania w zakresie pomocy społecznej, w tym świadczenie usług na rzecz osób uprawnionych, realizowane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Odnosząc się do poszczególnych punktów zawartych w petycji należy stwierdzić, co następuje.

„1. Zobowiązanie Burmistrza Gołdapi do wprowadzenia procedur rozpoznawania i przeciwdziałania sytuacjom, w których osoby korzystające ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przeznaczają otrzymywane środki na alkohol, a następnie – pod wpływem alkoholu – podejmują działania polegające na nękaniu, zastraszaniu lub fałszywych zgłoszeniach do służb ratunkowych wobec innych mieszkańców".

Przepisy ustawy o pomocy społecznej przewidują mechanizmy umożliwiające reagowanie na przypadki niewłaściwego wykorzystywania przyznanej pomocy. Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych, może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. Oznacza to, że obowiązujące przepisy prawa zapewniają CUS instrumenty pozwalające podejmować odpowiednie działania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Jednocześnie należy zaznaczyć, że samo występowanie problemu uzależnienia od alkoholu nie stanowi automatycznej podstawy do odmowy udzielenia pomocy społecznej. Każda sprawa wymaga indywidualnej oceny, uwzględniającej sytuację życiową, rodzinną i materialną osoby lub rodziny.

„2. Wprowadzenie mechanizmów nadzoru nad Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie weryfikacji, czy przyznawane świadczenia pieniężne nie są przeznaczane na zakup alkoholu przez podopiecznych, w tym możliwość zmiany formy świadczenia z pieniężnej na rzeczową w uzasadnionych przypadkach".

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej odbywa się na zasadach określonych w przepisach prawa, a podstawowym narzędziem służącym rozpoznaniu sytuacji osoby lub rodziny jest rodzinny wywiad środowiskowy. W ramach wykonywanej pracy socjalnej pracownicy CUS dokonują oceny sytuacji osób korzystających ze wsparcia, identyfikują występujące problemy oraz podejmują działania zmierzające do poprawy ich sytuacji życiowej. W uzasadnionych przypadkach, gdy zostanie stwierdzone marnotrawienie przyznanej pomocy, możliwe jest zastosowanie rozwiązań przewidzianych w art. 11 ustawy o pomocy społecznej, w tym przyznanie świadczenia w formie niepieniężnej. Podkreślenia wymaga, że przepisy nie nakładają na pracowników socjalnych obowiązku stałego kontrolowania wszystkich zakupów dokonywanych przez osoby korzystające ze świadczeń pieniężnych. Podejmowane działania muszą pozostawać w granicach ustawowych kompetencji CUS oraz respektować prawa i godność osób korzystających z pomocy.

„3. Wprowadzenie procedur współpracy między Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją oraz Państwową Strażą Pożarną w celu wymiany informacji o osobach, które wielokrotnie dokonują fałszywych lub niepotwierdzonych zgłoszeń interwencji, a jednocześnie są beneficjentami świadczeń socjalnych".

CUS realizując swoje ustawowe zadania, współpracuje z Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz bezpieczeństwa i wsparcia mieszkańców. Współpraca ta może obejmować w szczególności przekazywanie informacji w granicach dopuszczonych przepisami prawa, podejmowanie działań interwencyjnych i pomocowych oraz kierowanie osób wymagających wsparcia do odpowiednich instytucji. Należy jednak wskazać, że ustalanie, czy doszło do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, w tym składania fałszywych zawiadomień, kierowania gróźb bądź uporczywego nękania, pozostaje we właściwości odpowiednich organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. CUS nie posiada kompetencji do prowadzenia postępowań mających na celu ustalanie odpowiedzialności karnej poszczególnych osób. Ponadto wymiana informacji dotyczących osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej może następować wyłącznie na podstawie i w granicach obowiązujących przepisów, z poszanowaniem zasad ochrony danych osobowych.

„4. Wprowadzenie procedur ochrony mieszkańców przed działaniami zorganizowanych grup nieformalnych, które – wykorzystując świadczenia pomocy społecznej – dopuszczają się nękania, gróźb i zastraszania w celu przejęcia mienia".

CUS nie posiada ustawowych uprawnień do prowadzenia czynności dochodzeniowych lub operacyjnych dotyczących działalności grup nieformalnych, ustalania ich struktury ani badania ewentualnych działań zmierzających do bezprawnego przejmowania mienia. Rozpoznawanie i ściganie

zachowań mogących stanowić przestępstwo należy do właściwych organów, w szczególności policji i prokuratury. W przypadku ujawnienia podczas wykonywania obowiązków służbowych okoliczności wskazujących na zagrożenie bezpieczeństwa, przemoc lub potrzebę udzielenia pomocy, pracownicy Centrum podejmują działania wynikające z ich ustawowych kompetencji, w tym działania pomocowe oraz w uzasadnionych przypadkach, zawiadomienie właściwych służb. Jednocześnie należy podkreślić, że korzystanie przez określoną osobę ze świadczeń pomocy społecznej nie może samo w sobie stanowić podstawy do przypisywania jej zachowań niezgodnych z prawem.

„5. Wprowadzenie procedur zapobiegających konfliktowi interesów w sytuacjach, gdy pracownicy MOPS lub innych jednostek miejskich są powiązani rodzinnie lub towarzysko z podopiecznymi, wobec których toczy się postępowanie sądowe lub administracyjne dotyczące nękania innych mieszkańców”

Pracownicy CUS zobowiązani są do wykonywania swoich obowiązków zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, z zachowaniem zasad bezstronności, rzetelności, obiektywizmu oraz poszanowania godności osób korzystających z pomocy. W postępowaniach administracyjnych zastosowanie znajdują między innymi przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, w tym regulacje dotyczące wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu w przypadkach określonych w ustawie.

„6. Zapewnienie przejrzystości wydatkowania środków z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poprzez publikowanie corocznych sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz podawanie w sprawozdaniach konkretnych kwot wydatkowanych na poszczególne działania”.

Obowiązujące przepisy przewidują mechanizm corocznego rozliczania realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Zgodnie z art. 4^1 ust. 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Burmistrz sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu oraz efektów jego realizacji i przedkłada go Radzie Miejskiej w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego raport dotyczy. Ponadto, stosownie do art. 4^1 ust. 2c tej ustawy, Burmistrz sporządza informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, wynikających z gminnego programu i przekazuje ją Krajowemu Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Obowiązek corocznego sporządzania raportu został również przewidziany w rozdziale X „Monitoring i ewaluacja” Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Gołdap na lata 2023–2026. Zgodnie z jego postanowieniami raport jest przedkładany Radzie Miejskiej w Gołdapi w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy. Raport z wykonania Programu zawiera szczegółowe informacje dotyczące źródeł jego finansowania oraz kwot wydatkowanych na poszczególne obszary, zadania i działania. Tym samym postulat przedstawiania konkretnych kwot wydatkowanych na poszczególne działania jest już realizowany.

Biorąc powyższe pod uwagę, Komisja uznała, że przedstawione w petycji postulaty nie zasługują na uwzględnienie a podejmowanie przez Radę działań zmierzających do zmiany sposobu realizacji zadań ustawowych przez CUS nie znajduje uzasadnienia. Postulaty przedstawione w petycji mają już swoje regulacje w obowiązujących przepisach prawa a nadto nie mieszczą się w kompetencjach organów gminy i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. W związku z tym Komisja Skarg Wniosków i Petycji zarekomendowała Radzie Miejskiej w Gołdapi uznanie petycji za niezasługującą na uwzględnienie.

Na podstawie § 45 ust. 2 Statutu Gminy Gołdap stanowiącym Załącznik do Uchwały Nr VI/49/2019 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 27 lutego 2019 r. (Warmi. z 2019 r. poz. 1504; zm.: Warmi. z 2019 r. poz. 1505 i poz. 5481) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji przedkłada Radzie Miejskiej w Gołdapi stanowisko w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 10 października 2026 r. wraz z projektem stosownej uchwały.

Wojciech Hołdyński – Przewodniczący Komisji
Janina Pietrewicz – Wiceprzewodnicząca Komisji
Zofia Syperek – Członek Komisji

Załącznik:

- projekt uchwały Rady Miejskiej w Gołdapi w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 10 października 2026 r. dotyczącej wprowadzenia procedur ochrony mieszkańców przed mechanizmami manipulacyjnymi